

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Iveta Wágnerová

Název práce: Prosazování zájmů v Evropském parlamentu na příkladu schvalování směrnice o jmenné evidenci cestujících

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): Tomáš Weiss

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Práce se věnuje schvalování směrnice o jmenné evidenci cestujících (směrnice PNR) ve výboru LIBE Evropského parlamentu. Ptá se, či zájmy prosazovali zpravodajové a stínovní zpravodajové směrnice ve výboru, přičemž rozlišuje zájmy národní vlády, národní strany, frakce v EP a ideologické zájmy jednotlivce. Cíl je jasně formulován.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Práce se zabývá zajímavým tématem, které dobře zasazuje do stávající literatury, ačkoli se domnívám, že úvod do historie nového institucionalismu není pro práci relevantní a stránky 17-21 by si zasloužily zkrátit na maximálně 2-3 odstavce. Otázka je relevantní a pro pochopení rozhodovacích procesů v Evropském parlamentu, potažmo Evropské unii, důležitá. Nejsm ale přesvědčený, že způsob jejího zodpovězení je šťastně zvolený. Problém vidím ve struktuře i metodě.

Empirické části práce by, podle mého názoru, prospěla trochu jiná struktura. Postoje jednotlivých zpravodajů se několikrát opakují, takže čtenář se obtížně soustředí, když se například již asi počtvrté dozví, že Axel Voss hlasoval pro návrh směrnice. Vzhledem k tomu, že ve své podstatě autorka porovnává postoje zpravodajů, jejich příslušných vlád, jejich národních stran a jejich politických frakcí v EP, nabízelo by se strukturovat práci podle těchto čtyř úrovní. Prolínání zpravodajů všemi úrovněmi je matoucí a nedává smysl. Navíc by práci výrazně prospělo vytvoření jedné tabulky/matrice, v níž by všechny postoje byly přehledně srovnané. S takovou tabulkou by také závěry práce byly podstatně čitelnější.

Autorka se dále omezila na binární proměnou pro/proti návrhu. Není ale zřejmé, jestli fakt, že se v dané otázce poslanec rozhodne hlasovat pro nebo proti návrhu, nutně odhaluje jeho motivaci. Daleko logičtější by bylo, kdyby byl výzkum strukturovaný podle klíčových otázek, které se v debatě o směrnici objevily (v práci jsou stručně zmíněny na s. 51-52). Trošku detailnějším rozbořením postojů poslanců by totiž teprve bylo možné odhalit, jak a kde se jejich názor řídil postojem státu, strany, skupiny nebo ideologie. Ve stávající podobě není úplně jasné, jak autorka chce a může dokládat kauzalitu, tedy že je poslanec při svém hlasování skutečně motivován tím nebo oním. V mnoha případech totiž může být jeho ideologický postoj shodný s postojem skupiny nebo strany nebo státu, případně více úrovní, ale přitom jde pouze o vlastní svědomí nebo vlastní zájem, kterým se řídí. Bylo by zapotřebí se podívat na víc poslanců a ještě lépe na víc hlasování, aby šlo lépe odlišit, který z faktorů je podstatný. Jen tak by také šlo ověřit tvrzení (s. 51), že čím větší je v hlasování soudržnost skupiny, tím spíše hájí zpravodajové její stanovisko. Těžko výzkum mohl ukázat takovou kauzální vazbu, spíše je oboje důsledkem nějaké obecné shody ve frakci. Není také jasné, jak (a jestli vůbec) se jednotlivé úrovně liší. Vezmeme-li jako příklad německou CDU, tak lze předpokládat, že její názor bude názorem německé vlády i lidovecké frakce. Není možné odlišit jednotlivé úrovně vlivu.

Co se volby zkoumaného materiálu týče, není jasné, proč autorka zahrnuje do výzkumu postoj Francie (s. 8 a dále v textu). Postoj Francie, ačkoli mohl být důležitý pro konečné stanovisko Rady či při nastolování agendy, nijak nesouvisí s výzkumnou otázkou, tedy rozhodování jednotlivých poslanců EP.

Autorka uvádí, že využívá metodu obsahové analýzy. Obávám se ale, že fakt, že pracuje s dokumenty, ještě z práce nedělá obsahovou analýzu. Na tu by bylo zapotřebí stanovit bázi dat, kritéria analýzy a způsob zpracování textů. Nic takového ale v práci nenajdeme.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Práce je psaná čtivým jazykem bez významnějších chyb či překlepů. Výhradu mám jen k termínu „kriminální spravedlnost“ (s. 45), kterou by asi bylo vhodnější překládat jako „trestní právo“ nebo „trestní věci“.

Co se formálních náležitostí týče, seznam zkratk by měl být řazen abecedně podle zkratk. Ve stávající podobě není příliš použitelný, protože se v něm nedá vyhledávat. Autorka se nedala příliš záležet na vyhledávání zdrojů. Hned první poznámka pod čarou odkazuje na (podle citace) jakýsi internetový zdroj. Nestojí příliš času a práce s vyhledávačem dohledat, o co vlastně jde:

Mironenko, Olga (2010). Air Passenger Lists in Civil Aviation. In: *Overvåking i en rettsstat* (Surveillance and Rule of Law), Schartum, Dag Wiese (ed.) Fagbokforlaget 2010, pp. 217-242.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Celkový dojem z práce je smíšený. Na jednu stranu jde o zajímavé, relevantní a málo zpracované téma. Provedení je ale nepříliš vydařené. Přitom je nutno ocenit, že autorka pracovala s primárními zdroji a udělala rozhovory s relevantními aktéry. V konečném důsledku nejsem přesvědčený o tom, že se Ivetě Wágenerové podařilo věrohodným způsobem zodpovědět otázku, kterou si položila.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (1-3):

Byl bych rád, aby se autorka během obhajoby nějak vyjádřila k mým výše uvedeným výhradám. Jak je možné identifikovat jednoznačnější zdroje vlivu na rozhodování konkrétních poslanců? Existují nějaké srovnatelné výzkumy, které se motivací poslanců při rozhodování zabývají a jaké jsou jejich závěry?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit známkou *dobře*.

Datum: 26. ledna 2017

Podpis:

